

GASLEDNINGER I LANDBRUGSJORD

Retningslinjer for erstatningsaftaler 2025

INDHOLDSFORTEGNELSE

RETNINGSLINJER FOR ERSTATNINGSAFTALER	4
1. SERVITUTBESTEMMELSER OG SERVITUTERSTATNING	5
2. ERSTATNING FOR AFMÆRKNINGSSTANDERE	7
3. ERSTATNING FOR AFGRØDETAB	8
4. ERSTATNING FOR EJENDOMSFORRINGELSE VED GRAVEARBEJDE O.L. (STRUKTURSKADE)	8
5. ERSTATNING FOR ØVRIGE ULEMPER	9
6. ERSTATNINGSBELØBENES REGULERING, UDBETALING OG FORRENTNING M.M.	9
7. ANLÆGSARBEJDETS UDFØRELSE	10
8. EFTER ANLÆGSARBEJDETS AFSLUTNING.....	11
BILAG	
BILAG 1A SERVITUT VEDRØRENDE GASDISTRIBUTIONSLEDNING.....	12
BILAG 1B SERVITUT VEDRØRENDE GASFORDELINGSLEDNING	14
BILAG 2 AFGRØDEERSTATNINGER 2025	16

Evida er statens gasdistributionsselskab.

Evida er dannet 1. oktober 2019 ved en fusion af Dansk Gas Distribution og HMN GasNet.

Evida driver, vedligeholder og anlægger gasdistributionsnettet i hele landet som en del af Danmarks kritiske infrastruktur og transporterer gassen frem til forbrugerne.

Vi tager del i den grønne omstilling ved at tilslutte biogasanlæg til gasnettet.

RETNINGSLINJER FOR ERSTATNINGSAFTALER

Gasledninger i landbrugsjord

Disse retningslinjer for erstatningsaftaler gælder for Evidas gasledninger i landbrugsjord.

Retningslinjerne gælder ikke for byzonearealer, sommerhusområder, landbrugsjord i byzone samt arealer i landzone, der eksempelvis efter offentlige planer kan udnyttes til andet end jordbrugsmæssige formål. For sådanne arealer aftales erstatningen særskilt.

Retningslinjerne har til formål at sikre lodsejere en ensartet erstatning og behandling.

Staten og kommunerne har ekspropriationshjemmel til at etablere naturgas- og biogasanlæg. Hjemlen findes i henholdsvis gasforsyningsloven og i varmemforsyningsloven. Ved større ledningsanlæg anvendes normalt ekspropriation til at erhverve de nødvendige rettigheder, men ved mindre anlæg siger erfaringerne, at rettighederne kan opnås ved en frivillig aftale på ekspropriationslignende vilkår mellem gasselskab og lodsejere. Erstatningsmæssigt bliver lodsejere tilgodeset på samme måde som ved ekspropriation.

Kan der ikke opnås enighed mellem en lodsejer og Evida om etablering af en gasledning, herunder erstatning, kan ekspropriation blive nødvendig. Erstatningen bliver i den forbindelse fastsat af ekspropriations- og taksationskommissioner.

Ledningsejere i Danmark bruger forskellige erstatningstakster. Der findes en "landsaftale" for elsektoren, en anden "landsaftale" for telesektoren og en tredje "landsaftale" for vand- og spildevandssektoren, som alle er udarbejdet efter forhandling med landbrugets organisationer.

Evida har valgt at tage udgangspunkt i vand- og spildevandssektorens takster, som prisreguleres årligt. Det er angivet i nedenstående retningslinjer, når taksterne er taget fra landsaftalen for vandsektoren¹.

De anførte erstatningsbeløb gælder for 2025.

De udbetalte erstatningsbeløb er engangserstatninger. Der tillægges ikke moms til erstatningsbeløbet.

Retningslinjer for erstatningsaftaler 2026 forventes udgivet i første kvartal 2026. Hvis der indgås aftaler i 2026, inden retningslinjerne for erstatningsaftaler 2026 er udgivet, kan erstatningsbeløbet efter lodsejers ønske blive reguleret efter de nye takster.

¹ Vand- og spildevandsanlæg i landbrugsjord 2025. Aftale mellem Landbrug & Fødevarer, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) og Danske Vandværker

Grundbeløb

For indgåelse af en aftale om etablering af en gasledning med tilbehør betales et grundbeløb. Grundbeløbet er 5.170 kr. pr. lodsejer².

Grundbeløbet dækker følgende aktiviteter hos lodsejeren:

- Modtagelse og læsning af materiale om projektet
- Besøg af Evida
- Forhandling om linjeføring og erstatning
- Medvirken ved endelig opgørelse af erstatning
- Eventuel drøftelse af sagen med egen rådgiver
- Medvirken ved tinglysning af ledning

1. SERVITUTBESTEMMELSER OG SERVITUTERSTATNING

For at sikre Evidas ret til at anlægge og drive gasanlæg i landbrugsjord, tinglyses der en rådighedsservitut på ejendommen, som er uopsigelig fra lodsejers side.

Servituten giver eksempelvis ret til at etablere nødvendigt tilbehør som f.eks. afmærkningsstandere og sikre Evida ret til tilsyn og vedligehold på anlægget til enhver tid. Det bemærkes, at servituten ikke er tidsbegrænset.

Gasledningen er ikke omfattet af det såkaldte gæsteprincip. Det vil sige, at ejeren selv skal bære omkostningerne af ledningen, hvis ejeren ønsker, at ledningen skal omlægges.

Servituttekster fremgår af bilag 1A og 1B.

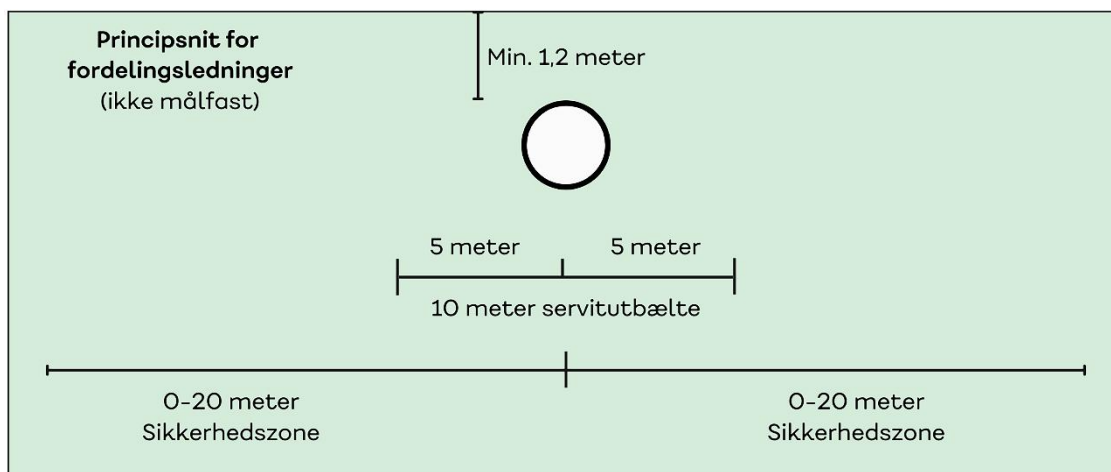
Evida forpligter sig til at anlægge og drive sine anlæg på måder, der i videst muligt omfang sikrer den fortsatte landbrugsmæssige drift. Ledningsanlæg placeres normalt med mindst 1,2 meter jorddække i landbrugsjord for at imødekomme landbrugets ønsker om mulighed for at foretage grubning.

For **fordelingsledninger** (stålledninger), der drives med et tryk på 19 - 55 bar, er bredden på servitútbæltet som udgangspunkt 10 meter (5 m på hver side af ledningens midte). Servitútbæltet kan dog variere i bredden ud fra ledningens dimension, godstykkelse og det ønskede driftstryk.

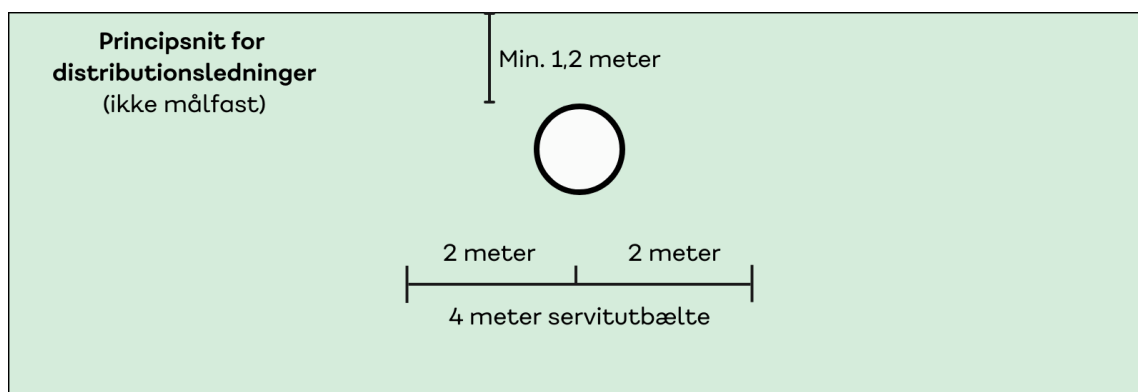
² Identisk grundbeløb i Vand- og spildevandsanlæg i landbrugsjord 2025

Se nedenstående eksempel.

Ved visse typer af stålledninger (typisk 40 bar eller mere) tinglyser Evida endvidere bestemmelser om en sikkerhedszone. I sikkerhedszonen må der ikke opføres bygninger til ophold for mennesker. Sikkerhedszonen er et bælte på hver side af ledningsmidten (kan være op til 20 meter).

For **distributionsledninger og biogasledninger** (plastledninger), der drives med et tryk på op til 7 bar, er servitubæltet som udgangspunkt 4 meter bredt (2 m på hver side). Der er ikke sikkerhedszone for disse ledninger.

Stikledninger er plastledninger, der normalt drives med et tryk op til 4 bar. For disse ledninger er servitubæltet som udgangspunkt 2 meter bredt (1 meter på hver side). Der er ikke sikkerhedszone for disse ledninger.

Servituterstatning

For servitutareal på almindelig landbrugsjord ydes et engangsbeløb efter følgende satser:

Dimension af rør (diameter)		Erstatning ³
20 cm eller mindre >20-50 cm	Erstatning pr. lb. m over 100 m:	17,72 kr.
	Erstatning pr. lb. m for hele længden:	23,63 kr.
Servitutareal pr. m ² :		3,69 kr.
Sikkerhedszoneareal uden for servitutareal		2,00 kr./m ²

Bemærk at for dimensioner på 20 cm eller mindre beregnes erstatningen pr. lb. m kun for længden over 100 m. For dimensioner over 20 cm til 50 cm beregnes erstatningen pr. lb. m for hele strækningen. Evida har ikke gasledninger med dimensioner over 50 cm.

Det bemærkes, at hvis der er anvendt beskyttelsesrør, beregnes dimensionen ud fra beskyttelsesrøret. Dette gælder dog ikke, hvis der alene er anvendt beskyttelsesrør ved krydsninger af andre ledninger m.v.

Det bemærkes, at der både betales et beløb pr. lb. m ledning og pr. m² servitutareal.

Hvis der i forvejen er rådighedsindskrænkninger på et areal, kan dette få betydning for en reduktion af erstatningen.

2. ERSTATNING FOR AFMÆRKNINGSSTANDERE

Afmærkningsstandere opsættes af sikkerhedsmæssige årsager for at markere en gaslednings tilstedeværelse for ejere, brugere eller andre, der udfører arbejder i nærheden af ledningen.

Afmærkningsstandere placeres hovedsageligt i ejendoms- eller markskel.

For afmærkningsstandere, som er placeret i eller ved hegn, træer, master, skilte, bygninger eller lignende, og som derfor ikke er til væsentlig gene for ejendommens drift, ydes der en engangserstatning på 2.500 kr.

For afmærkningsstandere i dyrkningsgrænse, der påvirker dyrkede arealer ydes en engangserstatning på 5.000 kr.

For afmærkningsstandere, som giver væsentlige gener for ejendommens drift, der påvirker dyrkede arealer, ydes der en engangserstatning mellem 10.000 kr. og 20.000 kr. efter konkret vurdering.

Hvis en afmærkningsstander placeres i skellet mellem ejendomme, deles erstatningen lige mellem lodsejerne.

³ Identiske takster i Vand- og spildevandsanlæg i landbrugsjord 2025

Afmærkningsstandere, som forsætligt eller ved grov uagtsomhed beskadiges af lodsejeren, reetableres af Evida på lodsejerens bekostning.

3. ERSTATNING FOR AFGRØDETAB

Hvis anlægsarbejdet eller senere reparationsarbejder m.v. medfører tab af afgrøder, ydes der erstatning med de satser, som er angivet i bilag 2⁴.

I særlige tilfælde – f.eks. ved afgrøder, som ikke omfattes af bilag 2, eller når der er tvivl om, hvorvidt der vil blive tale om fuldt afgrødetab – aftales erstatningen særskilt.

4. ERSTATNING FOR EJENDOMSFORRINGELSE VED GRAVEARBEJDE O.L. (STRUKTURSKADE)

Ved anlægsarbejde i landbrugsjord kan ejendommens værdi forringes på grund af ændring af jordens struktur. Denne værdiforringelse betegnes herefter som strukturskade.

Ved strukturskade betales et fast beløb på kr. 2,39 kr. pr. m² for det berørte arbejdsareal.

I vand- og spildevandssektorens landsaftale benyttes varierede takster i forskellige delbredder på tværs af arbejdsbæltet.

Da det efter arbejdsbæltets reablering er vanskeligt at fastslå de aktuelle bredder, har Evida valgt at benytte den samme takst for hele bredden af arbejdsbæltet, hvilket giver lodsejeren en lidt højere strukturskadeerstatning.

Hvis anlægsarbejdet har medført ekstraordinært store skader på arbejdsarealet, kan lodsejeren i op til 5 år efter arbejdets afslutning forlange en vurdering af, om den udbetalte strukturskadeerstatning dækker det reelle tab.

Evida skal i så fald kontaktes i god tid inden høst for at kunne medvirke til at vurdere skaderne år for år.

Hvis summen af de samlede tab overstiger det beløb, der blev udbetalt efter arbejdets afslutning, søger parterne ved forhandling at blive enige om en endelig strukturskadeerstatning. Der kan inddrages en planteavlskonsulent i denne forhandling. Ved udyrkbare arealer (f.eks. klitarealer, mosearealer, skovarealer samt jorder, som ikke er i omdrift) eller meget lette jorder, vil der kun, når ganske særlige forhold gør sig gældende, kunne ydes erstatning for ændringer i jordens struktur.

⁴ Identiske takster i Vand- og spildevandsanlæg i landbrugsjord 2025

5. ERSTATNING FOR ØVRIGE ULEMPER

For eventuelle øvrige ulemper kan der betales særskilt erstatning. Erstatningen for disse er skønspregede. Der kan nævnes følgende eksempler på mulige ulemper:

- Driftsmæssige ulemper under arbejdets udførelse, som kan opstå i forbindelse med lodsejerens markarbejde, midlertidigt opstillet kreaturhegn, omveje m.v.
- Ulemper som følge af beskadigelser af markdræn, vandingsanlæg og lign., jfr. pkt. 7.
- Retablering af privat vej eller haveanlæg.
- Sløjfning af læhegn eller markdiger.

6. ERSTATNINGSBELØBENES REGULERING, UDBETALING OG FORRENTNING M.M.

Regulering

Erstatningsbeløbene under pkt. 1, 2 og 4 indeksreguleres hvert år i forbindelse med den årlige regulering af "Vand-og spildevandsanlæg i landbrugsjord". Takster for afgrødeerstatning fastsættes årligt af SEGES.

Udbetaling og forrentning

Erstatningen udbetales normalt i to omgange.

Første udbetaling:

Udbetalingen omfatter:

- grundbeløb
- servituterstatning
- evt. erstatning for sikkerhedszone og
- et acontobeløb for strukturskade.

Erstatningssatserne er de satser, der gælder på den dato aftalen indgås, hvis ikke anden aftale træffes. Erstatningssatserne fra den første udbetaling efterreguleres ikke ved anden udbetaling.

Beløbene tilstræbes udbetalt uden rentetillæg senest 30 dage efter, at der er opnået forlig med lodsejeren.

Hvis udbetalingen sker efter udløbet af fristen på 30 dage, forrentes beløbene med diskontoen fra datoen for indgåelse af aftalen.

Anden udbetaling:

Når anlægsarbejdet er afsluttet, afregnes resten af erstatningen efter opgørelsen ved afleveringsforretningen. Erstatningen kan omfatte:

- afgrødetab
- evt. regulering af strukturskader (alene ved større arealforbrug)
- evt. regulering af servitutareal (alene ved større servitutareal)

- gener ved placering af afmærkningsstandere
- øvrige ulemper.

Erstatningssatser for anden udbetaling, forrentning mv. beregnes fra anlægsarbejdets start på ejendommen.

Bortforpagtede arealer

Erstatning for bortforpagtede arealer udbetales efter aftale mellem lodsejer og forpagter.

Panthaversamtykke

Udbetaling af erstatningsbeløbene vil normalt ske uden panthaversamtykke. Ved visse større erstatninger kan der blive tale om et sådant samtykke, som i så fald indhentes af Evida.

Moms

Erstatningerne er ikke momspligtige.

EU-støtteordninger

Der kan eksproprieres ret til at nedgrave ledninger i private arealer.

Det er som regel kommunen, der kan ekspropriere til fordel for et forsyningsselskab afhængig af den lovhjemmel, som gælder for den pågældende ledningsart. I mange tilfælde indgås der i stedet frivillige aftaler med de berørte lodsejere.

I de tilfælde, hvor myndighederne har mulighed for at ekspropriere, giver Landbrugsstyrelsen derfor frivillige aftaler samme virkning i forhold til støtteordninger som en egentlig ekspropriation.

Ved ledningsarbejde er der tale om midlertidig rådighedsindskrænkning, idet arealerne afleveres igen til fortsat landbrugsdrift. De støttemæssige konsekvenser af et ekspropriativt eller et ekspropriationslignende indgreb (som en frivillig aftale om ledningsanbringelse), fremgår af den til enhver tid gældende "Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer", der findes på landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Hvis et anlægsarbejde strækker sig over mere end 14 dage i perioden 15. marts – 25. oktober, kan det betragtes som en aktivitet, der væsentligt hæmmer landbrugsdriften, og dyrkningsstøtten kan derved mistes. Dette gælder dog ikke, hvis anlægsarbejdet udføres efter høst.

Uden for ovennævnte periode kan arealet frit benyttes til andre aktiviteter, hvis disse ikke varigt fratager arealet overfladekarakteren af at være landbrugsareal.

Evida anbefaler lodsejeren at kontakte en landbrugskonsulent og eventuelt få givet støttemyndigheden besked om ledningsarbejdet.

7. ANLÆGSARBEJDETS UDFØRELSE

Evida er ansvarlig for arbejdets udførelse. Ved fastsættelse af erstatningsbestemmelser i nærværende retningslinjer er det forudsat, at anlægsarbejdet og eventuelle reparationsarbejder udføres på en rimelig og ordentlig måde.

Herved forstås bl.a.:

- at muldjord og råjord så vidt muligt holdes adskilt ved opgravningen, og at muldjorden søges lagt øverst ved retableringen
- at markdræn, vandringsanlæg og lignende, der berøres af anlægsarbejdet, reableres af Evida
- at arbejdsarealet afleveres til lodsejeren ryddet, planeret og enten pløjet, grubbet eller harvet efter nærmere aftale med lodsejeren.

Dræn

Alle markdræn, der berøres af anlægsarbejdet, reableres således, at funktionen ikke forringes.

Afleveringsforretning

Når anlægsarbejdet er afsluttet, foretages om nødvendigt en afleveringsforretning sammen med lodsejeren, hvor der foretages en opgørelse af:

- arbejdsarealets størrelse opdelt efter hvilke afgrøder, der er berørt
- antallet af afmærkningsstandere
- eventuelle øvrige ulemper omfang.

På baggrund heraf sker anden udbetaling af erstatningen, jfr. pkt. 6.

8. EFTER ANLÆGSARBEJDETS AFSLUTNING

Lodsejeren er ikke efter afleveringsforretningen afskåret fra senere at påpege evt. yderligere skader, dog med begrænsning af Forældelseslovens regler (pt. max 10 år). Det kan f.eks. være manglende reablering af dræn, samt hvad der er nævnt senere i dette afsnit.

Udgifterne ved udbedring af skader, som stammer fra ledningens etablering og først opdages senere, betales af Evida. En eventuel dækning af skaderne er betinget af, at skaderne anmeldes til Evida, som besigtiger disse, og der aftales en eventuel udbedring.

Lodsejeren har efter ledningsetableringen pligt til at passe på ledningen. Eventuelle skader på ledningen erstattes af skadevolder i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler. Er skadevolder lodsejer eller forpagter af den servitutbelagte ejendom, er Evidas krav for skader på ledningsanlægget dog begrænset til 10.000 kr./35.000 kr. pr. skadetilfælde (afhængig af om det er en plast- eller stålledning).

Begrænsningen gælder ikke, hvor skaden er omfattet af en forsikring tegnet af lodsejer/forpagter. Begrænsningen er ligeledes uden virkning, såfremt skaden er forvoldt med forsæt eller grov uagtsomhed.

Servitut vedrørende gasdistributionsledning

Inden for det på vedhæftede tinglysningsplan med skravering angivne areal(servitutarealet) af ejendommen er den til enhver tid værende ejer af ejendommen pligtig at tåle:

1. At der inden for et 4 meter bredt bælte, 2 meter til hver side fra ledningens midte, skal respekteres etablering og tilstedeværelse af ledningsanlægget med følgende bemærkninger:
 - A. Servitutarealet må ikke bebygges eller beplantes med træer med dybtgående rødder eller benyttes på anden måde, der kan være til gene for ledningsanlægget. Der må heller ikke placeres hegnspæle og lignende i en dybde på mere end 60 cm. Som undtagelse herfra gælder dog:

Læhegn kan plantes på tværs af servitutarealet, men ikke inden for 2 meters afstand fra ledningsmidten. Ledningsejer kan ikke acceptere langsgående læhegn eller hækbeplantning inden for servitutarealet.

Opsætning af fast hegn, herunder støjhegn, både på langs og på tværs af servitutarealet skal særskilt godkendes af ledningsejer. Der skal efter etableringen fortsat være sikret uhindret adgang til ledningsanlægget. Stolper/stolpehuller skal være minimum 1 meter fra ledningen.

På arealer med eksisterende skov, fredskovspligt eller plantage er det tilladt at foretage beplantning med dybtgående rødder indtil 2 meters afstand fra ledningsmidten.
 - B. Drænledning, fjernvarmeledning, vandledning, kloak, elektriske kabler eller lignende må ikke etableres i servitutarealet uden forudgående aftale med ledningsejeren herom. Grøftegravning, såvel uddybning af eksisterende grøfter som anlæg af nye, påfyldning eller afgravning af jord eller anlæg af nye veje må ikke finde sted uden særlig tilladelse fra ledningsejeren. Jorden må dyrkes i den udstrækning, at det er muligt uden at beskadige ledningen. Dog må jorden ikke bearbejdes dybere end 60 cm.
 - C. Ejer, bruger eller tredjemand, må ikke grave, bore m.v. med mekaniske redskaber nærmere end 2 meter fra ledningsmidte uden særlig tilladelse fra og under tilsyn af ledningsejeren.
 - D. Ledningsejeren skal til enhver tid have fri og uhindret adgang over ejendommen til ledningsanlægget for at kunne foretage eftersyn, udskiftninger og

vedligeholdelse af ledningsanlægget mod erstatning for derved forvoldt skade.

Hvor der i overensstemmelse med pkt. 1a) findes træer med dybtgående rødder i en afstand indtil 2 meter fra ledningsmidte, er ledningsejeren berettiget til på egen bekostning uden yderligere erstatning at lade friholde et passagebælte på 4 meters bredde og i indtil 5 meters højde.

- E. Ved fremtidige dræningsarbejder på ejendommen er ledningsejer forpligtet til at afholde merudgifter forårsaget af ledningsanlæggets tilstedeværelse. Det er på betingelse af, at ledningsejeren inddrages i den forudgående planlægning.
2. Ledningsejeren kan anlægge supplerende ledninger og med tilbehør inden for det nævnte 4 meter brede bælte mod særskilt erstatning herfor, herunder erstatning for eventuelle udvidelser af servitútbæltet, afgrødetab, strukturskade m.v.
 3. Eventuelle skader på ledningsanlægget erstattes af skadevolder i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler. Er skadevolder ejer eller forpagter af den servitutbelagte ejendom er ledningsejers krav for skader på ledningsanlægget dog begrænset til 10.000 kr. pr. skadetilfælde. Begrænsningen gælder ikke, hvor skaden er omfattet af en af ejendommens ejer/forpagter tegnet forsikring. Begrænsningen er ligeledes uden virkning, såfremt skaden er forvoldt med forsæt eller ved grov uagtsomhed.
 4. Det vil være ejeren, der skal bekoste en omlægning af ledningsanlægget, hvis omlægningen sker på ejerens foranledning. Det vil sige, at ledningsanlægget ikke er underlagt gæsteprincippet.
 5. Ledningsejeren er berettiget til at overdrage til tredjemand de rettigheder og pligter, som følger af nærværende servitut.
 6. Påtaleberettiget er Evida.

Servitut vedrørende gasfordelingsledning

Inden for det på vedhæftede tinglysningsplan med skravering angivne areal af ejendommen er den til enhver tid værende ejer af ejendommen pligtig at tåle:

1. At der inden for et 10 meter bredt bælte, 5 meter til hver side fra ledningens midte, skal respekteres etablering og tilstedeværelse af ledningsanlægget med følgende bemærkninger:
 - A. Servitutarealet må ikke bebygges eller beplantes med træer med dybtgående rødder eller benyttes på anden måde, der kan være til gene for ledningsanlægget. Der må heller ikke placeres hegnspæle og lignende i en dybde på mere end 80 cm. Som undtagelse herfra gælder dog:

Læhegn kan plantes på tværs af servitutarealet, men ikke inden for 2 meters afstand fra ledningsmidten. Ledningsejer kan ikke acceptere langsgående læhegn eller hækbeplantning inden for servitutarealet.

Opsætning af fast hegn, herunder støjhegn, både på langs og på tværs af servitutarealet skal særskilt godkendes af ledningsejer. Der skal efter etableringen fortsat være sikret uhindret adgang til ledningsanlægget. Stolper/stolpehuller skal være minimum 1 meter fra ledningen.

På arealer med eksisterende skov, fredskovspligt eller plantage er det tilladt at foretage beplantning med dybtgående rødder indtil 2 meters afstand fra ledningsmidten.

På arealer, der senere måtte blive belagt med fredskovspligt eller arealer, der senere udlægges som skov eller plantage, kan der foretages beplantning med dybtgående rødder indtil 2 meters afstand fra ledningsmidten, forudsat at der opnås særlig tilladelse fra ledningsejeren.
 - B. Drænledning, fjernvarmeledning, vandledning, kloak, elektriske kabler eller lignende må ikke etableres i servitutarealet uden forudgående aftale med ledningsejeren herom. Grøftegravning, såvel uddybning af eksisterende grøfter som anlæg af nye, påfyldning eller afgravning af jord eller anlæg af nye veje må ikke finde sted uden særlig tilladelse fra ledningsejeren. Jorden må dyrkes i den udstrækning, at det er muligt uden at beskadige ledningen. Dog må jorden ikke bearbejdes dybere end 80 cm.

- C. Ejer, bruger eller tredjemand, må ikke grave, bore m.v. med mekaniske redskaber nærmere end 5 meter fra ledningsmidte uden særlig tilladelse fra og under tilsyn af ledningsejeren.
- D. Ledningsejeren skal til enhver tid have fri og uhindret adgang over ejendommen til ledningsanlægget for at kunne foretage eftersyn, udskiftninger og vedligeholdelse af ledningsanlægget mod erstatning for derved forvoldt skade.

Hvor der i overensstemmelse med pkt. 1a) findes træer med dybtgående rødder i en afstand indtil 2 meter fra ledningsmidte, er ledningsejeren berettiget til på egen bekostning uden yderligere erstatning at lade friholde et passagebælte på 4 meters bredde og i indtil 5 meters højde.

- E. Ved fremtidige dræningsarbejder på ejendommen er ledningsejer forpligtiget til at afholde merudgifter forårsaget af ledningsanlæggets tilstedeværelse. Det er på betingelse af, at ledningsejeren inddrages i den forudgående planlægning.
2. Ledningsejeren kan anlægge supplerende ledninger og med tilbehør inden for det nævnte 10 meter brede bælte mod særskilt erstatning herfor, herunder erstatning for eventuelle udvidelser af servitútbæltet, afgrødetab, strukturskade m.v.
 3. Eventuelle skader på ledningsanlægget erstattes af skadevolder i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler. Er skadevolder ejer eller forpagter af den servitutbelagte ejendom er ledningsejers krav for skader på ledningsanlægget dog begrænset til 35.000 kr. pr. skadetilfælde. Begrænsningen gælder ikke, hvor skaden er omfattet af en af ejendommens ejer/forpagter tegnet forsikring. Begrænsningen er ligeledes uden virkning, såfremt skaden er forvoldt med forsæt eller ved grov uagtsomhed.
 4. Indenfor den på vedhæftede tinglysningsplan angivne sikkerhedszone, X meter på hver side af ledningens midte, er der forbud mod opførelse af bygninger, som tjener til ophold for mennesker og til brug for mennesker. Andre bygninger indenfor sikkerhedszonen skal godkendes af ledningsejeren.

(Såfremt den beregnede sikkerhedszone er mindre end servitútbæltet bortfalder punktet)

5. Det vil være ejeren, der skal bekoste en omlægning af ledningsanlægget, hvis omlægningen sker på ejerens foranledning. Det vil sige, at ledningsanlægget ikke er underlagt gæsteprincippet.
6. Ledningsejeren er berettiget til at overdrage til tredjemand de rettigheder og pligter, som følger af nærværende servitut.
7. Påtaleberettiget er Evida.

AFGRØDEERSTATNINGER 2025

BILAG 2

	Konventionelle afgrøder	Øre/m ²
1	Vinterhvede inkl. halm	179
2	Vinterrug alm. inkl. halm	135
3	Vinterrug hybrid inkl. halm	156
4	Vinterbyg inkl. halm	143
5	Havre inkl. halm	95
6	Vårbyg inkl. halm	118
7	Maltbyg	131
8	Vintertriticale inkl. halm	128
9	Helsæd af vårsæd og bælplanter	94
10	Helsæd af vintersæd	138
11	Vårsæd til modenhed inkl. halm med udlæg af lucerne/græs	153
13	Helsæd af vårsæd og bælplanter inkl. efterafgrøde eller udlæg	148
15	Helsæd af vintersæd og efterafgrøder eller udlæg af græs	160
16	Vedvarende græs	72
17	Korn med udlæg af frøafgrøder inkl. halm 1)	118
18	Udlæg til efterafgrøde	36
19	Markærter	94
20	Sukkerroer inkl. diverse tillæg, affald	187
21	Foderroer	163
22	Spisekartofler	561
23	Stivelseskartofler	494
23a	Proceskartofler – til skrælleri	383
23b	Chipskartofler	481
24	Sædskiftegræs til slæt	143
25	Majs til helsæd	115
26	Vårraps, inkl. halm	81
27	Vinterraps, inkl. halm	143
29	Hvidkløver til frø	150
31	Rajgræs ital. inkl. halm	173
32	Rajgræs alm. inkl. halm 2)	173
33	Strandsvingel 2)	177
35	Engrapgræs inkl. halm	221

36	Rødsvingel inkl. halm 2)	169
37	Engsvingel inkl. halm 2)	161
38	Udyrkede arealer	3)
39	Pløjejord inkl. ekstra jordbehandling	25

	Økologiske og blodynamiske afgrøder 4)	Øre/m²
40	Vinterhvede inkl. halm	129
41	Brødhvede	150
42	Vinterrug inkl. halm	142
43	Brødrug inkl. halm	164
44	Vårbyg inkl. halm	100
45	Havre inkl. halm	125
46	Grynhavre	143
47	Vintertriticale inkl. halm	135
48	Vårtriticale, inkl. halm	112
49	Korn med udlæg til afgræsning inkl. halm	133
50	Udlæg til efterafgrøder	38
51	Markærter	120
52	Foderroer	168
53	Græs	127
54	Majs	106
55	Lucerne	92
56	Pløjejord inkl. ekstra jordbehandling	25
57	Hestebønner	148
58	Lupiner	110
59	Spisekartofler	450
60	Raps	125
61	Hvidkløver	113
62	Rajgræs alm. inkl. halm	158

Afgrødenummerering er ikke fortløbende, da enkelte afgrøder er udgået, og nye kommet til.

Noter:

1. Beregnes individuelt afhængig af korn- og frøart. Retableringsomkostninger og frøafgrødeerstatning for efterfølgende høstår skal medregnes.
2. Ved flerårige frøgræsafrøder skal tillige ydes afgrødeerstatning for det eller de efterfølgende høstår.
3. På braklagte og udyrkede arealer, der oppebærer EU-støtte, ydes 10 øre pr. m², hvor det er nødvendigt at foretage en retablering af plantedækket ved udsåning af græsblanding eller lignende, dog 20 øre for økologiske afgrøder.
4. For biodynamiske afgrøder forhøjes erstatningen med 50 pct. For økologiske og biodynamiske afgrøder skal der foreligge dokumentation for denne produktionsform.

De støttemæssige konsekvenser af et ekspropriativt eller ekspropriationslignende indgreb fremgår af "Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2025".

Vejledningen kan ses under:

<https://lbst.dk/Media/638721137188297441/Vejledning%20om%20grundbetaling%20og%20tilskudsberettigede%20arealer%202025.pdf>

Hvis et anlægsarbejde strækker sig over mere end 14 dage i perioden 15. marts – 25. oktober, kan det betragtes som en aktivitet, der væsentligt hæmmer landbrugsdriften i at blive udført, og støtten kan derved mistes. Dette gælder dog ikke, hvis anlægsarbejdet udføres efter høst.

Uden for dyrkningsperioden kan arealet frit benyttes til andre aktiviteter, hvis disse ikke varigt fratager arealets overflade karakteren af at være et landbrugsareal.

Evida

Vognmagervej 14
8800 Viborg
Telefon 70 21 30 46

Mandal Allé 23
5500 Middelfart

Merløsevej 1B
4296 Nyrup